Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0134

Puolueiden hajottaminen ja opposition tukahduttaminen Malissa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. kesäkuuta 2025 puolueiden hajottamisesta ja opposition tukahduttamisesta Malissa (2025/2754(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon työjärjestyksen 150 artiklan 5 kohdan ja 136 artiklan 4 kohdan,

A. ottaa huomioon, että armeija on hallinnut Malia vuoden 2020 vallankaappauksesta lähtien, jonka myötä kenraali Assimi Goïta nimitettiin siirtymävaiheen presidentiksi, eikä toistuvasti luvattuja vaaleja ole järjestetty;

B. ottaa huomioon, että sotilasviranomaiset hajottivat 13. toukokuuta 2025 poliittiset puolueet ja järjestöt ja kumosivat lakeja, joilla suojeltiin politiikkaan osallistumista, mikä nostatti maassa protesteja ja herätti kansainvälisen yhteisön huolen autoritaarisen vallan vakiintumisesta ja opposition ja mielenosoittajien tukahduttamisesta ja kriminalisoinnista;

C. ottaa huomioon, että poliittisen opposition jäsenten viimeaikaiset sieppaukset ja pidätykset ovat jatkoa vuonna 2021 ja mahdollisesti sitäkin aikaisemmin alkaneille tahdonvastaisille katoamiselle ja että sotilasjuntta on lisännyt poliittisen opposition ja kansalaisvapauksien tukahduttamista;

D. ottaa huomioon, että Malin ministerineuvosto hyväksyi 11. kesäkuuta 2025 lain, jonka nojalla siirtymävaiheen presidentille myönnettiin viiden vuoden toimikausi, joka voidaan uusia ilman vaaleja;

E. ottaa huomioon, että EU tukee edelleen Malin kansalaisyhteiskuntaa ja jatkaa humanitaarisen avun antamista maalle;

F. ottaa huomioon, että al-Qaidaan sidoksissa olevat islamistiset terroristiryhmät ovat tappaneet siviilejä, muun muassa kristittyjä ja muiden uskonnollisten vähemmistöjen edustajia;

G. ottaa huomioon, että EU ja useat jäsenvaltiot ovat Malin entisten viranomaisten pyynnöstä lähettäneet paikalle joukkoja, joiden sotilaita, mukaan lukien 58 ranskalaista sotilasta, kaksi hollantilaista sotilasta ja yksi portugalilainen sotilas, on kuollut jihadismia vastaan käydyissä taisteluissa;

H. ottaa huomioon, että Venäjän disinformaatio vaikuttaa kielteisesti Maliin;

1. on erittäin huolissaan Malin hälyttävästä poliittisesta tilanteesta ja turvallisuustilanteesta; tuomitsee jyrkästi poliittisten puolueiden ja järjestöjen hajottamisen ja opposition tukahduttamisen;

2. arvostelee Malin viranomaisten lisääntyneitä toimia, joilla se pyrkii heikentämään demokratiaa, ihmisoikeuksia, sananvapautta ja yhdistymisvapautta sekä oikeutta rauhanomaiseen kokoontumisvapauteen;

3. kehottaa Malin viranomaisia kunnioittamaan ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta sekä Malin allekirjoittamia poliittisia ja kansalaisoikeuksia koskevia sitoumuksia;

4. palauttaa mieliin siirtymävaiheen presidentin kabinetilleen marraskuussa 2024 antaman ohjeistuksen, jossa hän kehotti luomaan edellytykset avoimille ja rauhanomaisille vaaleille mahdollisimman pian;

5. kehottaa viranomaisia vapauttamaan välittömästi poliittisista syistä pidätetyt tai kaapatut henkilöt, lopettamaan pysyvästi sortotoimet ja pelottelun, takaamaan opposition jäsenten, aktivistien ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden turvallisuuden sekä varmistamaan rauhan ja vakauden Malissa;

6. pitää valitettavana, että Mali kituuttaa yhä väkivallan ja islamistisen terrorismin ikeessä; muistuttaa, että Venäjän tukemat palkkasotilaat eivät ole tuoneet maahan vakautta; kehottaa varmistamaan, että oikeuksien loukkauksiin ja väärinkäytöksiin syyllistyneet saatetaan vastuuseen teoistaan, mukaan lukien Wagner-ryhmän/Afrikka-joukkojen Malin väestöä vastaan tekemät sotarikokset;

7. kannustaa tiivistämään EU:n, Saheliin nimitetyn EU:n erityisedustajan, ECOWASin ja Afrikan unionin välistä yhteistyötä Malin vakauden ja ihmisoikeuksien edistämiseksi;

8. ilmaisee vakavan huolensa Malista Eurooppaan suuntautuvien laittomien muuttovirtojen lisääntymisestä, jota turvattomuuden lisääntyminen, poliittinen epävakaus ja talouden pysähtyneisyys ruokkivat; kehottaa Malin viranomaisia ottamaan täyden vastuun hallitsemattomien lähtöjen estämisestä ja kehottaa EU:ta vahvistamaan palauttamispolitiikkaa ja yhteistyötä muuttoliikkeen valvonnassa Malin ja kauttakulkumaiden kanssa;

9. tähdentää, että EU tukee yksiselitteisesti monipuoluedemokratian palauttamista antamalla apua kansalaisyhteiskunnalle ja demokraattisille toimijoille ja varmistamalla, että ihmisoikeudet ovat EU:n tuen ensisijainen prioriteetti Sahelin aluetta koskevan uudistetun lähestymistavan mukaisesti;

10. kehottaa korkeaa edustajaa / varapuheenjohtajaa ja jäsenvaltioita ottamaan Malin viranomaisten kanssa esille kiireellisen tarpeen palauttaa demokraattinen järjestys ja puolustaa ihmisoikeuksia;

11. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, korkealle edustajalle /varapuheenjohtajalle, Malin kansalliskokoukselle, Afrikan unionille ja ECOWASille.